

Persbericht

23 juli 2008 – Rekenhof

Overdracht van de pensioenbijdragen uit het privépensioenstelsel naar het openbare pensioenstelsel

Het Rekenhof heeft een audit uitgevoerd over de overdracht van de pensioeninhoudingen vanuit het privépensioenstelsel naar het openbare pensioenstelsel. Het verslag werd aan het federale parlement voorgelegd.

De wettelijke pensioenen worden gefinancierd op basis van sociale bijdragen die op arbeid worden geheven. Bij een gemengde loopbaan, waarbij een persoon opeenvolgende beroepsactiviteiten als werknemer en als ambtenaar uitoefent, moeten de bijdragen die voor elke periode worden geïnd, worden overgedragen naar de instelling die de pensioenlast voor deze periodes draagt. Het Rekenhof onderzocht de overdracht van deze pensioeninhoudingen vanuit het privépensioenstelsel naar het openbare pensioenstelsel.

Het stelde vast dat de toepassing van de regelgeving leidt tot een verschuiving van de pensioenlast van de private sector naar de openbare sector, als gevolg van een aantal feitelijke en wettelijke factoren.

Enerzijds is het aantal gerechtigden op een overheidspensioen in de loop der jaren aanzienlijk toegenomen door een versoepeling van de wetgeving. Bovendien is het aantal mensen dat, vóór een vaste benoeming bij de overheid, in een precair statuut tewerkgesteld blijft, sterk gestegen. Daardoor draagt de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS) voor steeds meer mensen, waarvoor in eerste instantie werknemersbijdragen werden ingehouden, de uiteindelijke pensioenlast. Bijgevolg is de overdracht van pensioenbijdragen door de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) naar de PDOS veel groter dan omgekeerd.

Anderzijds worden de pensioeninhoudingen zonder enige vorm van herwaardering of intrest doorgestort aan de instelling die de pensioenlast draagt. De ontwaarding die eruit volgt wordt nog versterkt doordat het tijdstip van overdracht in de loop der jaren steeds verder is uitgesteld. Sinds begin 2007 was zelfs wettelijk bepaald dat de overdracht ten vroegste mocht plaatsvinden op het ogenblik dat het pensioen ingaat. Deze nieuwe wettelijke regeling werd echter vernietigd door een arrest van het Grondwettelijk Hof van 24 april 2008, precies omdat dit uitstel van doorstorting zonder overdracht van de opbrengst van de kapitalisatie of de intresten van die bijdragen niet redelijkerwijs kan worden verantwoord.

Voorts verschilt de overdrachtsregeling tussen de RVP en de PDOS fundamenteel van het systeem dat geldt voor de verdeling van de pensioenlast tussen verschillende publieke overheden, waarbij elk pensioenstelsel jaar na jaar een deel van het pensioen ten laste neemt (in verhouding tot de gepresteerde diensten en genoten wedden bij elke publieke werkgever). Ook in vergelijking met de overdracht van pensioenrechten tussen Belgische pensioeninstellingen en instellingen van internationaal publiek recht valt de financiële baat van de overdracht vanuit de RVP naar de PDOS erg nadelig uit voor het stelsel van de overheidspensioenen.

Wat de procedure betreft, volgt de PDOS de stortingsaanvragen niet op. Er is geen instrument om de effectieve storting van pensioenbijdragen door de RVP te controleren, de boekhouding beperkt zich tot het louter inboeken van de ontvangen bedragen en ondanks de in 2005 aangekondigde automatisering van het volledige overdrachtproces, worden de benodigde gegevens nog altijd niet elektronisch verwerkt.

Het Rekenhof stelde dan ook vast dat in meer dan de helft van de gevallen de wettelijk verplichte stortingstermijn van zes maanden niet wordt nageleefd en dat zelfs na het dubbele van deze termijn de helft van de aanvragen nog niet is behandeld. Bovendien stort de RVP de pensioeninhoudingen op onregelmatige tijdstippen door aan de PDOS, wat laat vermoeden dat de RVP de overdrachten gebruikt als budgettaire buffer.

De minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden gaat grotendeels akkoord met de conclusies en aanbevelingen van het Rekenhof. Ze zal aan de betrokken administraties vragen om te zorgen voor een geautomatiseerde opvolging en controle van de stortingsaanvragen, de vooropgestelde termijnen te eerbiedigen (en nalatigheidsintresten toe te passen bij laattijdige betaling) en de budgettaire impact te berekenen van een globale aanpassing van de overgedragen bijdragen aan de evolutie van de consumptieprijsen.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de bewindslui en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het auditverslag *Overdracht van de pensioenbijdragen uit het privépensioenstelsel naar het openbare pensioenstelsel* is aan het federale parlement bezorgd. Het integrale verslag (33 p.), de samenvatting (2 p.) en dit persbericht zijn ter beschikking op de homepage van het Rekenhof: www.rekenhof.be.

Contactpersoon:
Line Emmerechts
Federale Publicaties
02 551 89 85